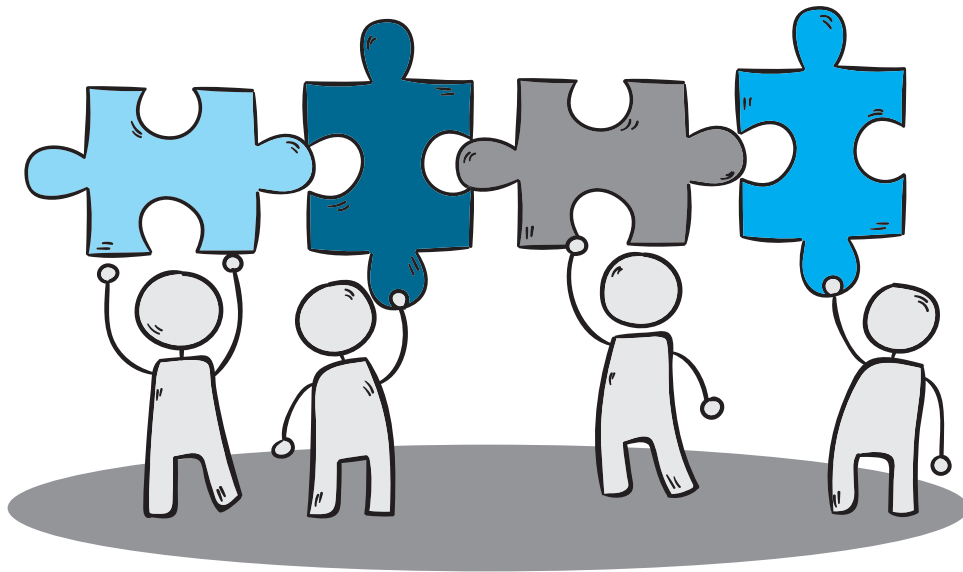

فصل ۱

هوش ادبی و زبانی

« روابط کلمات

سه نوع رابطه بین کلمه‌ها را باید بدانید:

- ۱ - رابطه «ترادف» یعنی «مترادف بودن»، «هم‌معنا بودن». مثلاً «زیبا» و «قشنگ» مترادفند.
- ۲ - رابطه «تضاد» یعنی «متضاد بودن»، «مخالف هم بودن». مثلاً «پایین» و «بالا» متضادند.
- ۳ - رابطه «تضمن» یعنی «در ضمن بودن»، مثلاً رابطه «سنجاب» و «حیوان» تضمن است، چرا که سنجاب نوعی حیوان است. اما علاوه بر این سه رابطه، روابط معنایی دیگری هم می‌توان بین کلمه‌ها برقرار کرد، مثلاً:
- ۴ - «ویژگی»، مثلاً رابطه «عتیقه» و «قدیمی» که «قدیمی بودن» ویژگی «عتیقه‌ها» است.
- ۵ - «ابزار»، مثلاً رابطه «خطاط» و «قلم» که «قلم» ابزار کار «خطاط» است.
- ۶ - «جایگاه»، مثلاً رابطه «مغز» و «سر» که «سر» جایگاه «مغز» است.
- ۷ - «الزام»، مثلاً رابطه «فوتبال» و «توپ»، که «فوتبال» بدون «توپ» ممکن نیست.
- ۸ - و ...

به نظر شما بین هشت خط بالا، کدام مورد مهم‌تر است؟

احتمالاً هشتمین مورد! دقت کنید رابطه‌های معنایی بین کلمات، به همین موارد از قبل تعیین شده محدود نمی‌شود، تلاش کنید روابط جدید را کشف کنید.

پاسخ‌گویی به پرسش‌های این قسمت به‌جز مطالب بالا نیاز به دانش خاص دیگری ندارد.

پیمانه اول

* در ده پرسش این پیمانه، گزینه‌ای را انتخاب کنید که رابطه‌ای معنایی مشابه رابطه صورت سؤال را بیان می‌کند.

۱. روشنایی - تاریکی

(۴) قوی - غنی

(۳) سیر - گرسنه

(۲) اتاق - خانه

(۱) شهر - کشور

۲. ۲. چاله - چاه

(۱) دارکوب - حیوان (۲) گوجه سبز - گوجه فرنگی (۳) دایره - شکل هندسی (۴) مینی بوس - اتوبوس

۳. ۳. ترس - بیم

(۱) شجاعت - بد دلی (۲) زشت - کثیف (۳) پاکی - تمیزی (۴) درشت - پیکر

۴. ۴. خون - پانسمان

(۱) باد - آسیاب بادی (۲) فاضلاب - لوله (۳) دود - دودکش (۴) آب - سد

۵. ۵. طلا - فلز

(۱) نعنا - گیاه (۲) طالبی - هندوانه (۳) سیم - میخ (۴) سیب زمینی - میوه

۶. ۶. ساعت - عقربه

(۱) کمد - چوب (۲) لباس - دکمه (۳) کیف - پارچه (۴) شلوار - کمربند

۷. ۷. گرگان - گلستان

(۱) ری - تهران (۲) بجنورد - خراسان شمالی (۳) کاشان - اصفهان (۴) رامسر - مازندران

۸. ۸. گل - خار

(۱) سرو - میوه (۲) سنگ پشت - لاک (۳) گنج - مار (۴) شمشیر - برق

۹. ۹. نجار - درخت

(۱) معلم - تخته سیاه (۲) عکاس - گالری (۳) آشپز - گوسفند (۴) پلیس - قانون

۱۰. ۱۰. قصاب - کباب

(۱) آسیابان - نان (۲) باغبان - بیل (۳) عکاس - منظره (۴) دستگاه چاپ - کاغذ

پیمانه دوم

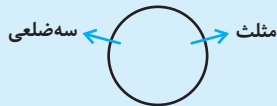
* در ده پرسش این پیمانه، گزینه‌ای را انتخاب کنید که رابطه معنایی متفاوتی را بیان می‌کند.

۱۱. ۱) نور - چراغ ۲) آسمان - ستاره ۳) مدرسه - نیمکت ۴) جنگل - درخت
۱۲. ۱) گوساله - گاو ۲) بره - گوسفند ۳) آهو - گوزن ۴) جوجه - خروس
۱۳. ۱) آرایشگر - قیچی ۲) خطاط - قلم ۳) عکاس - دوربین ۴) باغبان - میوه
۱۴. ۱) اکسیژن - گاز ۲) گندم - نان ۳) مار - خزنده ۴) حریر - پارچه
۱۵. ۱) اسب - نعل ۲) گاو - شیر خوراکی ۳) گوسفند - پشم ۴) زنبور - عسل
۱۶. ۱) بیماری - دارو ۲) موج - باد ۳) سوسک - سم ۴) شیشه - سنگ
۱۷. ۱) سفید - صلح ۲) سرخ - خشم ۳) آبی - جنگ ۴) سیاه - غم
۱۸. ۱) کمان - ابرو ۲) غنچه - لب ۳) سرو - قد ۴) تیر - وزن
۱۹. ۱) سبز - آبی ۲) صورتی - طوسی ۳) بنفش - قرمز ۴) نارنجی - زرد
۲۰. ۱) شیر وحشی - گربه ۲) روباه - سگ ۳) نهنگ - دلفین ۴) گاو - گراز

« روابط تصویری کلمات

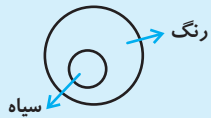
چهار نوع بیان دیگر رابطه کلمات را بشناسید:

الف) گاهی دو چیز یک ماهیت دارند، مثلاً «مثلث و سه ضلعی»:

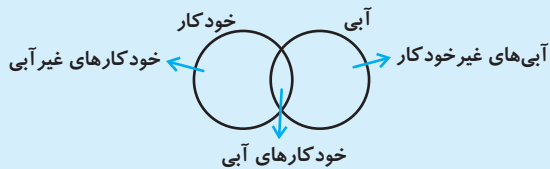
منطقی‌ها این رابطه را «تساوی» می‌نامند.

ب) گاهی یک چیز در ضمن چیز دیگر تعریف می‌شود، مثلاً «سیاه»، «رنگ» است.

منطقی‌ها این رابطه را «عموم و خصوص مطلق» می‌نامند.

ج) گاهی دو چیز بعضاً از هم جدا و بعضاً در اشتراکند، مثلاً بعضی خودکارها آبی و بعضی آبی‌ها خودکارند، ولی بعضی خودکارها آبی نیستند و بعضی آبی‌ها خودکار نیستند:

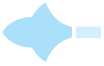
منطقی‌ها این رابطه را «عموم و خصوص من وجه» می‌نامند.

د) گاهی دو چیز کاملاً از هم جدا هستند؛ مثلاً هیچ یوز پلنگی، پرنده نیست:

منطقی‌ها این رابطه را «تباین» می‌نامند.

پاسخ‌گویی به پرسش‌های این قسمت به جز مطالب بالا نیاز به دانش خاص دیگری ندارد، هر چند پرسش‌های نیمه دوم، دشوارتر است.

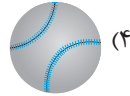

پیمانه سوم

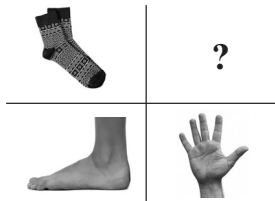

* در پنج پرسش نخست این پیمانه، شکل مناسب را برای ایجاد رابطه مناسب بین کلمه‌ها تعیین کنید.

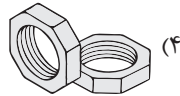
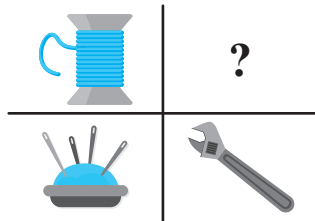
۱. ۲۱

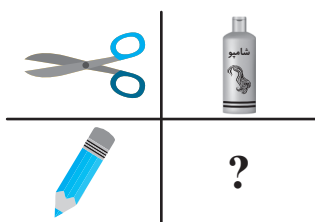
۲. ۲۲

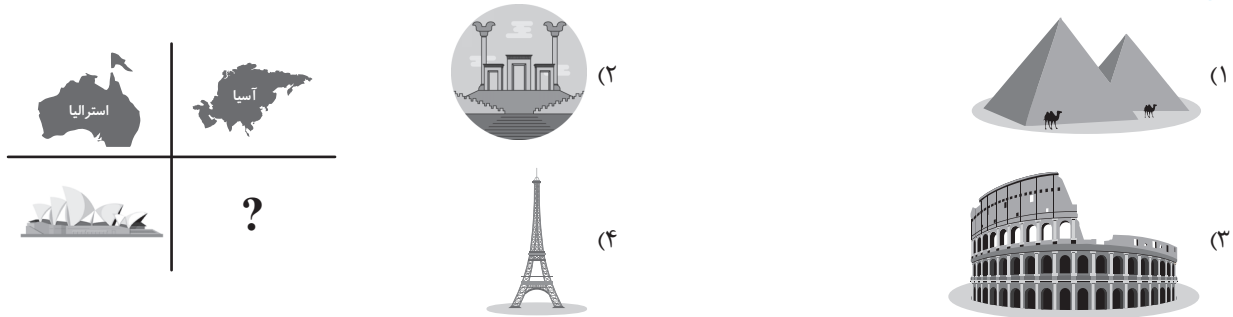
۳. ۲۳

۴. ۲۴

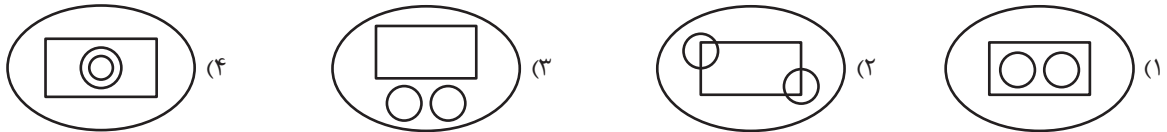

۵. ۲۵

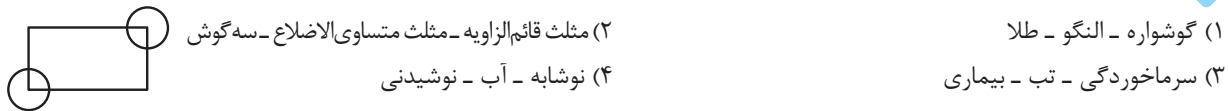

* در پنج پرسش بعدی این پیمانه، نمودار و گروه کلمات متناسب با هم را مشخص کنید.

۶. ۲۶ «کاج» - «سرو» - «درخت» - «گیاه»

۷. ۲۷

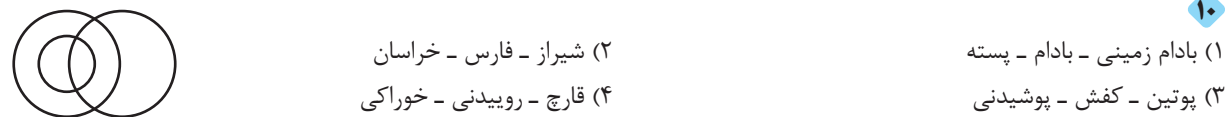
۸. ۲۸ «گل» - «گلابول» - «لاله»

۹. ۲۹ «شربت سینه» - «دارو» - «نوشیدنی»

۱۰. ۳۰

◀ ترتیب کلمات

کلمه‌ها به شکل‌های مختلف در کنار هم قرار می‌گیرند و جمله می‌سازند. گاه ترتیب کلمه‌ها یکسان نیست و انواعی از ترتیب آن‌ها برای ساختن جمله ممکن است. در پرسش‌های این پیمانه تلاش کرده‌ایم جمله‌ها و گزینه‌ها را به نحوی انتخاب کنیم که تنها یک حالت صحیح وجود داشته باشد. با این همه، بین حالات موجود، باید تلاش کنید مناسب‌ترین جمله‌ها را بسازید و گزینهٔ مربوط به آن را انتخاب کنید.

پاسخ دادن به پرسش‌های این قسمت که تلاش شده است هر کدام به یکی از شخصیت‌های مهم و تأثیرگذار در تاریخ علم بپردازد، به جز مطالب بالا، به دانش خاصی نیاز ندارد، هر چند پرسش‌ها دشوار به نظر می‌رسند.

پیمانه چهارم

* در ده پرسش این پیمانه، گزینه‌ای را انتخاب کنید که در مرتب کردن کلمه‌ها، دیرتر از سایر کلمات می‌آید.

- ۳۱. ۱** راه - فیثاغورس - یکصد - اثبات - قضیه - از - آن - به - به - آمده‌است - زمان - حال - دست - کشف - تا - بیش - برای - از
- (۱) دست (۲) فیثاغورس (۳) اثبات (۴) کشف
- ۳۲. ۲** قدر - خورشید - کپلر - ثابت کرد - سریع‌تر - نزدیک‌تر - هر - به - بیضی شکل - حرکت - مسیر - زمین - در - خود - می‌شود - می‌کند
- (۱) بیضی شکل (۲) حرکت (۳) خورشید (۴) مسیر
- ۳۳. ۳** سوگند - دوران - فاش - نکنند - پزشکی - نباید - در - که - را - یاد - می‌کند - خود - چیزی - هرگز - بقراط
- (۱) دوران (۲) طبابت (۳) فاش (۴) سوگند
- ۳۴. ۴** وجود - هوا - کمک - تأثیر - ارتفاع - اثبات - میزان - متعددی - ایونجل تریجلی - فشار - آزمایش‌ها - آن - گرفت - برای - و - از - در
- (۱) اثبات (۲) ارتفاع (۳) تأثیر (۴) کمک
- ۳۵. ۵** ارشمیدس - ارشمیدسی - منجنیق - گره - یافتم - یافتم - نیز - بر - نام - با - علاوه - نیرو - خورده است - اهرم - و
- (۱) گره (۲) اهرم (۳) منجنیق (۴) ارشمیدس
- ۳۶. ۶** هنگام - قلب - قلب - انقباض - انبساط - زمان - روشن تر شدن - مرکز - بدن - خون - آن - تیرگی - به - که - و - در - انتقال - ویلیام هاردی - است - فهماند - در
- (۱) مرکز (۲) انقباض (۳) هنگام (۴) ویلیام هاردی

۳۷. ۷ ماندگار - ساخت - کشف - جدید - قوانین - معین - اقلیدس - نه - هندسی - یک - به - است - تاریخ - دستگاه -
دلیل - دلیل - راه حل ها - علم - در - بلکه - جمع آوری - و - به
(۱) دستگاه (۲) جدید (۳) راه حل ها (۴) ماندگار
۳۸. ۸ کرد - گاليله - داشت - مقاومت - صرف نظر - با - از - را - هم - نمی توان - سرعت - مقایسه - بدون - اعتقاد - هوا - دو -
سقوط - مختلف - جسم
(۱) صرف نظر (۲) اعتقاد (۳) سقوط (۴) مقایسه
۳۹. ۹ روستایی - هلند - پیشرفته - کشور - دانشمندان - انجمن ها - مثال - همه - نبوغ - میکروسکوپ - ساده ای - اهل - کشورها -
علمی - باور نکردنی - را - اروپا - لزوماً - نبوده اند - کشف کرد - بود - آنتوان ون لوون هوک - که - با - خود - برای - از
(۱) اروپا (۲) کشور (۳) انجمن (۴) میکروسکوپ
۴۰. ۱۰ بدنه - کشتی - آن - دکل - کروی بودن - آشکار شدن - زمین - است - کپرنیک - عقیده - تدریجی - ساحل نشینان -
از - نشان دهنده - تا - اجزا - نوک - برای - داشت
(۱) دکل (۲) زمین (۳) نوک (۴) کشتی

تکمیل جمله

در این قسمت، با سه پیمانه از پرسش‌هایی روبه‌رو می‌شوید که در آن‌ها یک متن و یک جای خالی وجود دارد. پیمانه نخست به «حرف‌های (اضافه و ربط) حذف‌شده»، پیمانه دوم به «معنا و مفهوم قسمت‌های حذف‌شده» و پیمانه سوم به «تک‌بیت‌های ناقص» اختصاص یافته است. در پاسخ‌گویی به این پرسش‌ها، به جزئیات متن دقت کنید و گزینه‌ها را در متن آزمایش کنید.

پاسخ‌گویی به پرسش‌های این قسمت، به‌جز مطالب بالا، به دانش خاصی احتیاج ندارد.

پیمانه پنجم

* در سی پرسش این قسمت، عبارت مناسب را برای پر کردن جای خالی انتخاب کنید.

۴۱. ۱ گوزن زرد ایرانی، از گونه‌های کمیاب و در معرض خطر انقراض در دنیا است ... در کوهپایه‌ها زندگی می‌کند.
(۱) که (۲) تا (۳) فقط (۴) گرچه
۴۲. ۲ مسلمانان در راه ساخت تمدن بزرگ خود تنها نبودند، بلکه دانایی دیگران را نیز به کار گرفتند؛ آنان حکمت را ... یونان آموختند و با کاغذ چینی و ریاضیات هندی و لذت‌جویی ایران باستان در هم آمیختند تا تمدنی عظیم بسازند.
(۱) به (۲) از (۳) با (۴) برای

۴۳. ۳ وقتی «نیوتون» کتاب خود را دربارهٔ جاذبه چاپ کرد، ... دشمنی «رابرت هوک» مواجه شد که ادعا می‌کرد این کشفیات از آن اوست.
 (۱) به (۲) از (۳) برای (۴) با
۴۴. ۴ در قرن‌های گذشته شرکت‌های انگلیسی پس از کشف تریاک، تا مدت‌ها با فروش پرسود آن ... کشور چین، سرمایهٔ انسانی عظیم این کشور شرق آسیایی را از آن می‌گرفتند.
 (۱) به (۲) از (۳) بر (۴) برای
۴۵. ۵ برخلاف قصه‌ها، همهٔ دانشمندان جهان از ابتدا فقیر نبوده‌اند. حتی برخی با ثروت خانوادگی خود، ... مال دنیا بی‌نیاز بوده‌اند.
 (۱) به (۲) از (۳) برای (۴) با
۴۶. ۶ گاه هنرمندی، هنر خود را در اختیار طبقهٔ قدرتمند قرار می‌دهد. این مورد در تاریخ ادبیات فارسی، خود را در سبک خراسانی که شاعران آن ... حمایت بی‌دریغ حاکمان برخوردار بودند، به‌خوبی نشان می‌دهد.
 (۱) از (۲) با (۳) در (۴) به
۴۷. ۷ قلّهٔ اورست ... بلندترین قلّهٔ فلات تبت که بلندترین قلّهٔ جهان است.
 (۱) به عنوان (۲) از (۳) فقط (۴) نه تنها
۴۸. ۸ برخی فلاسفه، افلاطون را ... بزرگ دانسته‌اند که تمام فلسفه را حاشیه‌ای بر او نامیده‌اند.
 (۱) نه چندان (۲) به‌جز (۳) همانند (۴) چنان
۴۹. ۹ ... انسان نخستین ابزارهای خود را با سنگ می‌ساخت، نام دوران نخست زندگی انسان را عصر «حجر»، به معنای «سنگ» می‌نامند.
 (۱) چندان که (۲) به دلیل (۳) از آن‌جا که (۴) هرچند
۵۰. ۱۰ ... معماران عصر صفویه در خدمت طبقهٔ حاکمند، اما از آن‌جا که از طبقهٔ اکثریت و مردم عادی برخاسته‌اند، عناصری از هنر طبقهٔ مردم عادی را به هنر طبقهٔ حاکم، راه داده‌اند.
 (۱) درست است که (۲) برخلاف آن‌که (۳) در مقابل آن که (۴) از آن‌جا که

پیمانه ششم

۵۱. ۱ هیچ کدام از تیم‌های فوتبال باشگاه‌های بریتانیایی، ... به اندازهٔ تیم فوتبال باشگاه لیورپول، جام اروپایی کسب کند.
 (۱) موفق بوده است (۲) نتوانسته است (۳) پیروز نبوده است (۴) شکست خورده است
۵۲. ۲ مدتی پس از شکل‌گیری و رشد موسیقی رپ در میان جوانان سیاه‌پوست امریکا، گروه‌هایی با ... از موسیقی‌های آفریقایی و به‌ویژه جامائیکایی، رنگ دیگری به آن بخشیدند.
 (۱) منتقل کردن (۲) الهام گرفتن (۳) یاری دادن (۴) درهم‌آمیختن

۵۳. ۳ مصریان بر این ... که روح انسان پس از مرگ نیز به بدن نیاز دارد، بنابراین جسم انسان مرده را با عصاره‌هایی از گیاهان و پارچه‌هایی باریک و بلند می‌پوشاندند تا سالم بماند.

- (۱) اعتقاد داشتند (۲) باور (۳) باور بودند (۴) اعتقاد

۵۴. ۴ در روسیه، شاه «پتر کبیر» را به تلاش‌های او برای نوسازی زندگی مردم و شبیه‌کردن آن به زندگی اروپایی‌ها و نیز ساخت شهری بزرگ در نزدیکی سوئد آن زمان، «سن پترزبورگ»، ...

- (۱) می‌گویند (۲) مشهور است (۳) می‌شناسند (۴) اعتبار گرفته است

۵۵. ۵ برای دیدن درون یک چاه، می‌توانیم کاغذی را شعله‌ور کنیم و درون آن بیندازیم. هر قدر کاغذ بیشتر شعله‌ور بماند، عمق چاه بر ما بیشتر ... می‌شود.

- (۱) پنهان (۲) آشکار (۳) عمیق (۴) تیره

۵۶. ۶ نقاشی‌های درون غارها نشان می‌دهد که بشر ... میل به روایت‌کردن درونیات خود، دنیای خود و محیطش داشته است و بخشی از این نیاز را در هنر خود نمایش داده است.

- (۱) از دیرباز (۲) شهرنشین (۳) بی‌نیاز از (۴) امروزی

۵۷. ۷ گسترش هنرها و دیگر فعالیت‌های فرهنگی، شکوفایی و توسعه ملّی را ... دارد.

- (۱) ریشه (۲) به دنبال (۳) افزایش (۴) تأثیر

۵۸. ۸ انسان‌ها توانایی نوشتن خود را تا حدودی به «فنیقی‌ها»، که تاجران بزرگ بودند و سرزمین‌هایی وسیع را برای دادوستد خود طی می‌کردند، ...، چرا که اینان به سرعت بیشتری برای نوشتن نیاز داشتند و خطوط تصویری پاسخگوی نیاز آنان نبود.

- (۱) مربوطند (۲) مديونند (۳) نیازمندند (۴) داشتند

۵۹. ۹ بخش مهمی از ... بشری در قرن نوزدهم میلادی رخ داده است. قایق بخار در سال ۱۸۰۷، تگلراف در سال ۱۸۳۷ و ماشین‌های ریسندگی، از این دست است.

- (۱) اکتشافات (۲) اتفاقات (۳) دانش‌های (۴) اختراعات

۶۰. ۱۰ هنر نیوتون در ... به نظریه جاذبه بود: «آیا نیرویی که سیب را به سمت زمین می‌کشد، همان نیرویی است که زمین را به سمت خورشید می‌کشد؟»

- (۱) علاقه‌مندشدن (۲) کشف‌کردن (۳) خاص‌کردن (۴) عمومیت‌بخشیدن

۶۱. ۱ کند با جنس خود هر جنس پرواز / ... با کبوتر، باز با باز
 (۱) کبوتر (۲) نشسته (۳) پرنده (۴) گشوده
۶۲. ۲ نابرده رنج، گنج میسر نمی‌شود / ... آن گرفت جانِ برادر، که کار کرد
 (۱) کار (۲) مزد (۳) سخت (۴) زود
۶۳. ۳ مگر نشنیدی از فراشِ این راه؟ / که هر کو ... کند افتاد در چاه (فراش: خدمتکار)
 (۱) فرش (۲) چاه (۳) ناله (۴) آب
۶۴. ۴ سخن ... گوی تا بر کار گیرند / که بر بسیار، بد بسیار گیرند
 (۱) کم (۲) خوش (۳) بد (۴) بس
۶۵. ۵ مجو بالاتر از دوران خود جای / مکش بیش از ... خویشتن پای
 (۱) خوراک (۲) گناه (۳) گلیم (۴) کمان
۶۶. ۶ هر کس به نصیبِ خویش خواهند رسید / هرگز ندهند جای ... به پلید
 (۱) زشتی (۲) مردم (۳) شخصی (۴) پاکان
۶۷. ۷ ای خواجه تو عیبِ من مگو تا من نیز / ... تو نگویم که یک از یک بتریم (بتریم: بدتریم)
 (۱) حُسن (۲) عیب (۳) راه (۴) خویش
۶۸. ۸ نقشِ خودِ توست، هر چه در من بینی / با ... در آ، که خانه روشن بینی
 (۱) عطر (۲) ساز (۳) گوش (۴) شمع
۶۹. ۹ ظلم از دل و دستِ ملک، نیرو ببرد / ... ز زمانه، نامِ نیکو ببرد
 (۱) سرور (۲) عادل (۳) ظالم (۴) صاحب
۷۰. ۱۰ با مردم زشت‌نام، همراه مباش / کز صحبتِ ... سیاهی خیزد (صحبت: همنشینی)
 (۱) دیگدان (۲) عطّار (۳) آسمان (۴) کاهدان

پر کردن متن بلند

سه پیمانه این فصل، شامل شش متن و پنج سؤال از هر کدام از متن‌هاست که به نوعی، پرسش‌های ارتقا یافته قسمت قبلی کتاب است. در این قسمت نیز از روش‌های حل سؤالات پرسش‌های پیمانه‌های قبل استفاده کنید و برای هر متن، به پنج پرسش بعد از آن پاسخ دهید.

پاسخ‌گویی به پرسش‌های این قسمت به‌جز مطالب بالا، به دانش خاصی احتیاج ندارد.

پیمانه هشتم

* در سی پرسش این قسمت، مناسب‌ترین عبارات را برای پر کردن جاهای خالی انتخاب کنید.

یوسف پسر یعقوب و از نسل ابراهیم بود که در فلسطین امروزی، به دست برادرانش به چاه انداخته شد. کاروانی اتفافی او را یافت و برای فروش در بازار برده‌ها تا مصر برد و او پس از سال‌ها .. (۱) .. رنج تنهایی و رنج زندان، به خواست خداوند و با تدبیر خود، به عزیزی مصر رسید و برادرانش را نیز بخشید، پس آنان در مصر ساکن شدند. سالیان سال پس از آن، زمانی که فرعون‌های مصر .. (۲) .. ساخت اهرام سنگی برای .. (۳) .. روی آوردند، بر مردمان خود ستم‌های بسیار کردند. پس گروهی از این مردم، .. (۴) .. خود وعده بازگشت به سرزمین یوسف دادند و به رهبری موسای نبی، به خواست خدای متعال، از رود نیل گذشتند. سال‌ها بعد، نبوکدنصر (بختنصر) که پادشاه بابل‌ها بود، در نبردی اینان را اسیر کرد و کوروش بود که با .. (۵) .. همسایه خود، نبوکدنصر، این قوم را آزاد کرد.

۱. ۷۱	تأمل (۱)	تصوّر (۲)	تحمل (۳)	توقع (۴)
۲. ۷۲	به (۱)	با (۲)	تا (۳)	در (۴)
۳. ۷۳	آن‌ها (۱)	متعلق (۲)	خود (۳)	نگهداری (۴)
۴. ۷۴	با (۱)	در (۲)	تا (۳)	به (۴)
۵. ۷۵	پیروزی (۱)	شکست (۲)	نبرد (۳)	گروگان (۴)

* «بین‌النهرین» سرزمین تمدن است، جایگاه بابلان و آشوریان. حماسه گیلگمش و لوح حمورابی هم که عدالت را از (۱) .. بازمی‌شناسد و جدا می‌داند، از همین سرزمین‌هاست. (۲) .. هم از همین سرزمین‌ها آغاز شده است، چرا که بابلی‌ها و آشوری‌ها، آسمان خود را نیم‌کره‌ای متحرک می‌پنداشتند که روزها خورشید را به دید می‌آورد و شب‌ها دیگر اجرام آسمانی را. پس از سال‌ها ثبت و بررسی، بر انسان (۳) .. شد که جایگاه اجرام آسمانی یکسان نیست، پس بر اساس آن‌چه از جایگاه این اجرام آسمان و وقایع زمان می‌دانستند، جایگاه این اجرام را (۴) .. سرنوشت مربوط کردند: مریخ خدای جنگ شد و زهره خدای عشق. در آسمان آن زمان، خورشید بود و تیر و زهره و مریخ و ماه و مشتری و زحل، پس انسان‌ها عمر خود را به (۵) .. روز تقسیم کردند. نام برخی روزهای هفته، به وضوح یادآور آن ایام است. Sunday روز خورشید و Monday: moonday روز ماه، از این نمونه‌هاست.

۶.۷۶	۶	(۱) داد	(۲) بیداد	(۳) عادل	(۴) ظالم
۷.۷۷	۷	(۱) پزشکی	(۲) شعر	(۳) طالع‌بینی	(۴) هنر
۸.۷۸	۸	(۱) ابداع	(۲) ظاهر	(۳) باخبر	(۴) معلوم
۹.۷۹	۹	(۱) به	(۲) در	(۳) از	(۴) تا
۱۰.۸۰	۱۰	(۱) پنج	(۲) هفت	(۳) سی	(۴) بیست‌و‌چهار

پیمانه نهم

* داستان قلعه تروآ، داستان نبرد مردمانی از یونان با یکدیگر است، هرچند این مردمان، خود را تحت عنوان کشوری با نام «یونان» نمی‌شناختند. مردمان جزایری متعدد به (۱) .. گرفتن انتقام از رخدادی شوم، به نبرد با پادشاه تروآ رفتند و پس از آن که با قلعه مستحکم و ایستادگی ایشان مواجه شدند، به (۲) .. روی آوردند: اسب چوبی بزرگی ساختند و تعدادی از لشکریان خود را درون آن جای دادند و آن را به شکل هدیه در برابر دروازه قلعه قرار دادند و به‌ظاهر با کشتی‌های خود (۳) .. تروآ را ترک کردند. پس مردمان تروآ، سرمست از پیروزی خود در مقاومت، آن اسب چوبی را به درون قلعه بردند و به پایکوبی پرداختند. شب‌هنگام، با بازگشت کشتی‌ها، لشکریان (۴) .. در آن اسب چوبی، از آن بیرون آمدند و درهای قلعه را به روی (۵) .. خود گشودند؛ پس لشکریان به درون قلعه ریختند و شهر را نابود کردند.

۱.۸۱	۱	(۱) رخداد	(۲) بهانه	(۳) توجیه	(۴) بازپس‌گیری
------	---	-----------	-----------	-----------	----------------

۲ (۱) دوستی	۲ (۲) دشمنی	۳ (۳) حيله گری	۴ (۴) نبرد تن به تن
۳ (۱) پادشاه	۲ (۲) درون قلعه	۳ (۳) ساحل	۴ (۴) عرشه
۴ (۱) تروآ	۲ (۲) پنهان شده	۳ (۳) ناآماده	۴ (۴) شکست خورده
۵ (۱) گذشته	۲ (۲) هم‌زمان	۳ (۳) قلعه	۴ (۴) دشمنان

* «تاسمانی»، نام جزیره‌ای در جنوب شرقی استرالیا و ایالتی از این کشور است. شهرت نام این جزیره عمدتاً به دلیل حیوانات خاص آن، از جمله «ببر تاسمانی» و «شیطان تاسمانی».. (۱) .. ببر تاسمانی، بزرگترین حیوان کیسه‌دار گوشتخوار شناخته‌شده در عصر حاضر است. این حیوان با ورود مهاجرین به استرالیا و در پی بیماری، کاهش .. (۲) .. و درگیری با انسان‌های مهاجر، به سرعت منقرض شد. از این حیوان تنها نشانه‌هایی باقی است، از جمله تحرکات او در یک قفس باغ وحش، در تصویربرداری از آخرین نمونه آن. اما .. (۳) .. ببر تاسمانی، شیطان تاسمانی را همچنان می‌توان در این .. (۴) .. به شکل آزاد یافت. این حیوان که از دور حیوانی بامزه به نظر می‌رسد، به هیچ شکل برای نگهداری خانگی .. (۵) .. نیست. این حیوان اهلی نمی‌شود و در اسارت، از خود رفتار وحشیانه‌تری نیز نشان می‌دهد.

۶ (۱) مشهور است	۲ (۲) است	۳ (۳) بدنام است	۴ (۴) مشهور شده است
۷ (۱) جوایز شکار	۲ (۲) خوراک	۳ (۳) جمعیت مهاجر	۴ (۴) شکارچی
۸ (۱) برخلاف	۲ (۲) مثل	۳ (۳) نه تنها	۴ (۴) در کنار
۹ (۱) جزیره	۲ (۲) شبه‌جزیره	۳ (۳) باغ وحش	۴ (۴) منازل
۱۰ (۱) نامناسب	۲ (۲) وحشی	۳ (۳) مستقل	۴ (۴) مناسب

پاسخ تشریحی

پاسخ‌نامه فصل ۱ هوش ادبی و زبانی

۱. گزینه ۳
رابطه تضاد بین «روشنایی و تاریکی»، بین «سیر و گرسنه» هم وجود دارد.
۲. گزینه ۴
اگر چاله را عمیق‌تر و گودتر کنیم، چاه می‌شود. اگر مینی‌بوس را نیز بزرگ و بزرگ‌تر کنیم، «اتوبوس» می‌شود.
۳. گزینه ۳
رابطه «ترس و بیم» مترادف است، یعنی این دو واژه مترادف و هم معنا هستند. «پاکی و تمیزی» هم همین ویژگی را دارند.
۴. گزینه ۴
با پانسماں، مسیر خون را بند می‌آورند و با سد، مسیر آب.
۵. گزینه ۱
«طلا» نوعی فلز است. «نعنا» نیز نوعی گیاه است.
۶. گزینه ۲
«عقربه» جزئی از ساعت است. «دکمه» نیز جزئی از «لباس» است.
۷. گزینه ۲
شهر «گرگان» مرکز استان «گلستان» و شهر «بجنورد» مرکز استان «خراسان شمالی» است.
۸. گزینه ۲
«خار» بخشی از «گل» و قسمت محافظ آن است. «لاک» نیز جزئی از سنگ‌پشت (لاک‌پشت) و قسمت محافظ آن است.
۹. گزینه ۳
درخت، تأمین‌کننده مواد اصلی کار نجار یعنی چوب است. گوسفند نیز تأمین‌کننده مواد اصلی کار آشپز یعنی گوشت است.
۱۰. گزینه ۱
«کباب» حاصل کار آشپز با گوشت است که «قصاب» آن را آماده می‌کند. «نان» نیز حاصل کار نانوا با «آرد» است که «آسیابان» آن را مهیا می‌کند.
۱۱. گزینه ۱
«آسمان» محل قرارگیری «ستاره‌ها»، «مدرسه» محل قرار گرفتن «نیمکت‌ها» و «جنگل» محل قرار گرفتن «درخت‌ها» است اما «چراغ» محل تولید «نور» است.

۱۲. گزینه ۳

گوساله، گاو و بره، گوسفند و جوجه، خروس (یا مرغ) می‌شود، ولی آهو، گوزن نمی‌شود.

۱۳. گزینه ۴

قیچی، ابزار کار آرایشگر، قلم، ابزار کار خطاط و دوربین، ابزار کار عکاس است، ولی میوه احتمالاً حاصل کار باغبان است نه ابزار کار او.

۱۴. گزینه ۲

اکسیژن نوعی گاز، مار نوعی خزنده و حریر نوعی پارچه است ولی گندم نوعی نان نیست، ماده اولیه برخی از آنهاست.

۱۵. گزینه ۱

از گاو، شیر خوراکی، از گوسفند، پشم و از زنبور، عسل تولید می‌شود که محصولی خوراکی و مفید برای انسان است. ولی از اسب، نعل تولید نمی‌شود، نعل را به پای اسب می‌بندند.

۱۶. گزینه ۲

موج‌های دریا در اثر باد، به وجود می‌آیند، ولی دارو و سم و سنگ به ترتیب بیماری، سوسک، شیشه را از بین می‌برند.

۱۷. گزینه ۳

رنگ سفید، نماد صلح، رنگ سرخ، نماد خشم و رنگ سیاه، نماد غم است ولی رنگ آبی، نماد جنگ نیست.

۱۸. گزینه ۴

ابرو را در قوس آن به کمان، لب را در کوچکی و بسته بودن آن به غنچه و قد را در بلندی و اعتدال به سرو مانند می‌کنند و کلمات کمان ابرو، غنچه لب و سرو قد را می‌سازند، اما وزن را به تیر مانند نمی‌کنند.

۱۹. گزینه ۲

رنگ سبز، از ترکیب رنگ آبی و رنگ زرد، رنگ بنفش، از ترکیب رنگ قرمز و رنگ آبی و رنگ نارنجی، از ترکیب رنگ زرد و رنگ قرمز ساخته می‌شود ولی در ساخت رنگ صورتی، از رنگ طوسی استفاده نمی‌شود.

۲۰. گزینه ۴

شیر وحشی و گربه هر دو از گربه‌سانان، روباه و سگ هر دو از سگ‌سانان و نهنگ و دلفین هر دو از آب‌باز سانان هستند ولی گاو از تیره گاوسانان و گراز از تیره گرازسانان است.

۲۱. گزینه ۲

توپ فوتبال باید درون دروازه فوتبال جای بگیرد و توپ بسکتبال درون سبد بسکتبال.

۲۲. گزینه ۳

نسبت جوراب به مچ و کف پا، به «نسبت دست‌کش به ساق و کف دست» بیش‌ترین شباهت را دارد، چرا که هر دو برای پوشش کامل آن به کار می‌روند.

۲۳. گزینه ۴

سوزن، نخ را به کار می‌بندد و آچار مهره را.

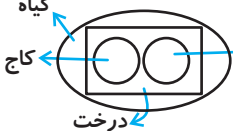
۲۴. گزینه ۱

دو شکل سمت چپ، هر دو بر یک شیء مشخص (در اینجا کاغذ) اعمال می‌شوند. بنابراین شانه گزینه مناسبی برای کامل کردن الگو است چرا که هم شانه و هم شامپو بر موی سر اعمال می‌شوند.

۲۵. گزینه ۲

تالار اپرای سیدنی در استرالیا، تخت جمشید در قاره آسیا، اهرام مصر در قاره آفریقا و کلوسئوم و برج ایفل در اروپاست.

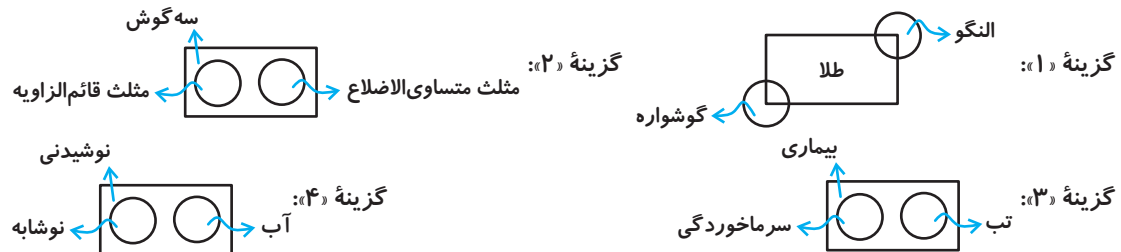
۲۶. گزینه ۱

کاج و سرو یکسان نیستند، همچنین هیچ کاجی سرو نیست و هیچ سروی هم کاج نیست: اما سرو و کاج هر دو نوعی درختند:

۲۷. گزینه ۱

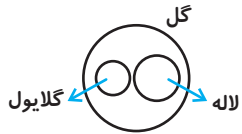
برخی گوشواره‌ها و برخی انگوها از طلا هستند و برخی هم نه. همچنین هر طلایی، انگو یا گوشواره نیست. پس رابطه بین این واژه‌ها مثل شکل صورت سؤال است.

رابطه بین واژه‌ها در دیگر گزینه‌ها نیز با شکل‌های جداگانه‌ای نشان داده می‌شود:

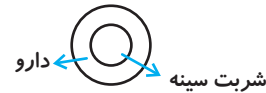
۲۸. گزینه ۲

«گلابول» و «لاله» هر دو جداگانه نوعی از گل است. نمودار گزینه «۲» این رابطه را بهتر نشان می‌دهد:

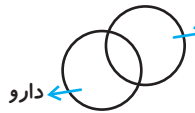

۲۹. گزینه ۴

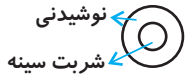
شربت سینه نوعی دارو است:

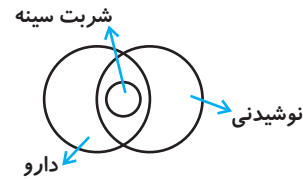
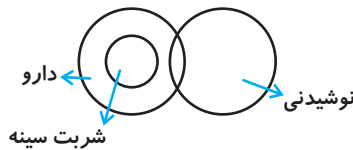
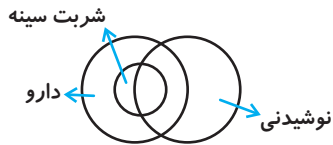
و برخی داروها نوشیدنی هستند و برخی نه: نوشیدنی

شربت سینه را باید از طریق نوشیدن مصرف کرد؛ بنابراین شربت سینه نوعی نوشیدنی است:

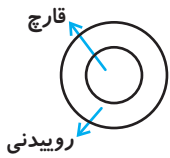
اما نکته مهم این‌جاست که «شربت سینه» را کجای نمودار بالا قرار دهیم؟ به کدام شکل زیر؟

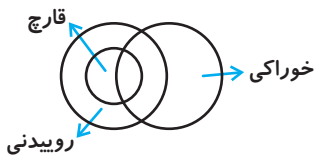
همه شربت‌های سینه هم دارو هستند و هم نوشیدنی، پس شکل نوشیدنی دارو شربت سینه درست است.

۳۰. گزینه ۴

همه قارچ‌ها رویدنی‌اند:

و برخی رویدنی‌ها و همین‌طور برخی قارچ‌ها خوراکی‌اند:

۳۱. گزینه ۱

عبارت پیشنهادی:

از زمان کشف قضیه فیثاغورس تا به حال، بیش از یکصد راه برای اثبات آن به دست آمده است.

۳۲. گزینه ۲

عبارت پیشنهادی:

کپلر ثابت کرد زمین در مسیر بیضی شکل خود، هر قدر به خورشید نزدیک تر می‌شود، سریع تر حرکت می‌کند.

۳۳. گزینه ۳

عبارت پیشنهادی:

بقراط سوگند یاد می‌کند در دوران پزشکی خود، هرگز چیزی را که نباید، فاش نکند.

۳۴. گزینه ۴

عبارت پیشنهادی:

ایونجل تریجلی برای اثبات وجود فشار هوا و تأثیر ارتفاع در میزان آن از آزمایش‌های متعددی کمک گرفت.

۳۵. گزینه ۱

عبارت پیشنهادی:

نام ارشمیدس علاوه بر نیروی ارشمیدسی، یافتن یافتن و اهرم، با منجنیق نیز گره خورده است.

۳۶. گزینه ۱

عبارت پیشنهادی:

تیرگی قلب هنگام انقباض و روشن تر شدن آن در زمان انقباض، به ویلیام هاردی فهماند که قلب، مرکز انتقال خون در بدن است.

۳۷. گزینه ۴

عبارت پیشنهادی:

اقلیدس نه به دلیل کشف راه‌حل‌های جدید، بلکه به دلیل جمع‌آوری قوانین و ساخت یک دستگاه معین هندسی، در تاریخ علم ماندگار است.

۳۸. گزینه ۴

عبارت پیشنهادی:

گالیله اعتقاد داشت بدون صرف‌نظر از مقاومت هوا، نمی‌توان سرعت سقوط دو جسم مختلف را با هم مقایسه کرد.

۳۹. گزینه ۴

عبارت پیشنهادی:

همه دانشمندان اروپا لزوماً از انجمن‌های علمی کشورهای پیشرفته نبوده‌اند، برای مثال «آنتوان ون لوون هوک» که با نبوغ باور نکردنی خود میکروسکوپ را کشف کرد، روستایی ساده‌ای اهل هلند بود.

۴۰. گزینه ۲

کپرنیک عقیده داشت، آشکار شدن تدریجی اجزای کشتی، برای ساحل نشینان، از نوک دکل تا بدنه آن، نشان‌دهندهٔ کروی بودن زمین است.

۴۱. گزینه ۱

عبارت صورت سؤال از دو جمله هم‌ارزش تشکیل شده است که با حرف «که» به هم می‌پیوندند:
گوزن زرد ایرانی، از گونه‌های کمیاب و در معرض خطر انقراض در دنیاست که در کوهپایه‌ها زندگی می‌کند.

۴۲. گزینه ۲

برای «آموختن»، دو حرف (اضافه) مهم به کار می‌رود: «آموختن به» یعنی «یاددادن» و «آموختن از» یعنی «یادگرفتن». عبارت صورت سؤال مدعی است مسلمانان، حکمت را از یونان یاد گرفته‌اند، یعنی از آنان آموخته‌اند.

۴۳. گزینه ۴

برای فعل «مواجه شدن» از حرف اضافه «با» استفاده می‌کنیم: «نیوتون با دشمنی رابرت هوک مواجه شد.»

۴۴. گزینه ۱

به کاربرد حروف (اضافه) دقت کنید: کالا را از کسی می‌خرند و به کسی می‌فروشند. در عبارت صورت سؤال، چنین بیان شده است که شرکت‌های انگلیسی، تریاک را به کشور چین می‌فروختند.

۴۵. گزینه ۲

به کاربرد حروف (اضافه) دقت کنید: «نیاز به چیزی» و «بی‌نیازی از چیزی»، حروف (اضافه) متفاوتی دارند. در متن صورت سؤال به این نکته اشاره شده است که برخی دانشمندان جهان با ثروت خانوادگی خود، از مال دنیا بی‌نیاز بوده‌اند.

۴۶. گزینه ۱

حرف (اضافه) «از» برای «برخوردار بودن» استفاده می‌شود: شاعران از حمایت بی‌دریغ حاکمان برخوردار بودند.

۴۷. گزینه ۴

به خوبی به ساختار حروف ربط دقت کنید. عبارت صورت سؤال می‌گوید قلّه اورست که بلندترین قلّه فلات تبت است، بلندترین قلّه جهان هم هست. نویسندهٔ این عبارت، آن را به شکلی دیگر مطرح کرده است: «نه تنها بلندترین قلّه فلات تبت، که بلندترین قلّه جهان.»

۴۸. گزینه ۴

عبارت صورت سؤال در ستایش افلاطون است، برخی فلاسفه، افلاطون را چنان بزرگ دانسته‌اند که تمام فلسفه را حاشیه‌ای بر او نامیده‌اند.

۴۹. گزینه ۳

عبارت صورت سؤال دو جمله دارد که یکی، دلیل آن دیگری را بیان می‌کند، پس بین گزینه‌ها، عبارت با «از آن‌جا که» کامل می‌شود: از آن‌جا که انسان نخستین ابزارهای خود را با سنگ می‌ساخت، نام دوران نخست زندگی انسان را عصر «حجر»، به معنای «سنگ» می‌نامند.

۵۰. گزینه ۱

عبارت صورت سؤال، تقابل و تضادی را بیان می‌کند: طبقه حاکم در برابر طبقه اکثریت و مردم عادی. عبارت می‌گوید معماران عصر صفویه در خدمت طبقه حاکمند ولی چون از طبقه اکثریت و مردم عادی برخاسته‌اند، عناصری از هنر طبقه مردم عادی را به هنر طبقه حاکم، راه داده‌اند. به بیان دیگر، متن صورت سؤال با عبارت «درست است که»، ضمن تأیید تقابل مطرح‌شده در متن صورت سؤال، علت این دوگانگی ظاهری را نیز نشان می‌دهد.

۵۱. گزینه ۲

عبارت «هیچ کدام» در ابتدای متن صورت سؤال نشان می‌دهد جای خالی متن را باید با فعلی منفی پر کرد. همچنین متن از دو جمله تشکیل شده است که باید فعلی در جای خالی، آن‌ها را به نحوی درست به هم پیوند بزند. لذا عبارت «نتوانسته است» بهترین گزینه است: «هیچ کدام از تیم‌های فوتبال باشگاه‌های بریتانیایی، نتوانسته است به اندازه تیم فوتبال باشگاه لیورپول، جام اروپایی کسب کند.»

۵۲. گزینه ۲

فعل‌مانندی در متن صورت سؤال جا افتاده است که با حرف اضافه «از» می‌آید. همچنین موسیقی را منتقل نمی‌کنند، لذا عبارت «الهام گرفتن» متن را به بهترین شکل کامل می‌کند: «مدتی پس از شکل‌گیری و رشد موسیقی رپ در میان جوانان سیاه‌پوست امریکا، گروه‌هایی با الهام گرفتن از موسیقی‌های آفریقایی و به‌ویژه جامائیکایی، رنگ دیگری به آن بخشیدند.»

۵۳. گزینه ۳

عبارت «بنابراین» در متن صورت سؤال، نشان می‌دهد جای خالی متن باید «فعل» داشته باشد. همچنین «اعتقاد داشتن»، حرف (اضافه) «بر» نمی‌خواهد. می‌توان گفت «چنین اعتقاد داشتند» یا «بر این باور بودند». در نتیجه، متن صورت سؤال را عبارت «باور بودند» کامل می‌کند: «مصریان بر این باور بودند که روح انسان پس از مرگ نیز به بدن نیاز دارد، بنابراین جسم انسان مرده را با عصاره‌هایی از گیاهان و پارچه‌هایی باریک و بلند می‌پوشاندند تا سالم بماند.»

۵۴. گزینه ۳

به حرف (اضافه) «به» در ابتدای متن صورت سؤال دقت کنید: «کسی را به چیزی می‌شناسند»، اما «کسی را به چیزی نمی‌گویند». همچنین فعل‌های «مشهور است» و «اعتبار گرفته است» نیازی به «را» ندارند که ابتدای کلام آمده است: «چه چیزی را مشهور است» و «چه چیزی را اعتبار گرفته است» هر دو جملاتی نادرست است. متن صورت سؤال را چه از نظر معنا و چه از نظر دستور، عبارت «می‌شناسند» کامل می‌کند: «در روسیه، شاه «پتر کبیر» را به تلاش‌های او برای نوسازی زندگی مردم و شبیه‌کردن آن به زندگی اروپایی‌ها و نیز ساخت شهری بزرگ در نزدیکی سوئد آن زمان، «سن‌پترزبورگ»، می‌شناسند.»

۵۵. گزینه ۲

واضح است که عمق تیره چاه را شعله‌ای «روشن» و «آشکار» می‌کند، نه «تیره» و «پنهان» و «عمیق»: «برای دیدن درون یک چاه، می‌توانیم کاغذی را شعله‌ور کنیم و درون آن بیندازیم. هر قدر کاغذ بیشتر شعله‌ور بماند، عمق چاه بر ما بیشتر آشکار می‌شود.»

۵۶. گزینه ۱

متن صورت سؤال می‌گوید بشر به روایت کردن درونیات خود میل داشته است. از چه زمانی؟ از زمانی که در غار زندگی می‌کرده است، از دیرباز: «نقاشی‌های درون غارها نشان می‌دهد که بشر از دیرباز میل به روایت کردن درونیات خود، دنیای خود و محیطش داشته است و بخشی از این نیاز را در هنر خود نمایش داده است.»

۵۷. گزینه ۲

متن صورت سؤال می‌گوید اگر هنرها و دیگر فعالیت‌های فرهنگی گسترش یابد، شکوفایی و توسعه ملى نیز در پی آن می‌آید. پس عبارت «ریشه» متن را کامل نمی‌کند، عبارتی با معنای «نتیجه» کامل‌کننده متن است. همچنین برای «تأثیر داشتن» و «افزایش داشتن» از حرف «را» استفاده نمی‌شود. متن را عبارت «به دنبال» کامل می‌کند: «گسترش هنرها و دیگر فعالیت‌های فرهنگی، شکوفایی و توسعه ملى را به دنبال دارد.»

۵۸. گزینه ۲

متن صورت سؤال می‌گوید «فنیقی‌ها» بنا به نیاز خود، خط جدیدی را به کار گرفته‌اند، پس انسان‌ها به آن‌ها مدیون هستند. دقت کنید «توانایی نوشتن را مربوط نیستند»، «توانایی نوشتن را نیازمند نیستند»، «توانایی نوشتن را به فنیقی‌ها نداشته‌اند»، بلکه مدیونند: «انسان‌ها توانایی نوشتن خود را به «فنیقی‌ها» مدیونند چرا که اینان به سرعت بیشتری برای نوشتن نیاز داشتند و خطوط تصویری پاسخگوی نیاز آنان نبود.»

۵۹. گزینه ۴

«قایق بخار»، «تگلراف» و «ماشین‌های ریسندگی» را نمی‌توان «کشف»، «اتفاق» یا «دانش» دانست، این‌ها همه «اختراع» است: «بخش مهمی از اختراعات بشری در قرن نوزدهم میلادی رخ داده است. قایق بخار در سال ۱۸۰۷، تگلراف در سال ۱۸۳۷ و ماشین‌های ریسندگی، از این دست است.»

۶۰. گزینه ۴

این‌که «نیروی که سیب را به سمت زمین می‌کشد، همان نیرویی باشد که زمین را به سمت خورشید می‌کشد»، نوعی عمومیت‌بخشیدن (تعمیم) است. پس هنر نیوتون در عمومیت‌بخشیدن به نظریه جاذبه بود: «آیا نیرویی که سیب را به سمت زمین می‌کشد، همان نیرویی است که زمین را به سمت خورشید می‌کشد؟»

۶۱. گزینه ۱

بیت صورت سؤال می‌گوید هر جنسی با همجنس خود پرواز می‌کند، برای مثال کبوتر با کبوتر پرواز می‌کند و باز با باز.

۶۲. گزینه ۲

بیت صورت سؤال می‌گوید کسی که رنج نبرده است، به گنجی هم نمی‌رسد. مزد را آن کسی می‌گیرد که کار می‌کند.

۶۳. گزینه ۲

بیت صورت سؤال می‌گوید کسی که چاه می‌کند، خودش هم در همان چاه فرو می‌رود.

۶۴. گزینه ۱

بیت صورت سؤال می‌گوید اگر سخن بسیار بگویی، ایرادهای سخت هم بیشتر می‌شود. پس سخن را کم بگو تا ایراد نگیرند، بلکه آن را به کار بگیرند.

۶۵. گزینه ۳

بیت صورت سؤال به عبارت کنایی «پا را از گلیم خود درازتر کردن» اشاره می‌کند و می‌گوید از جایگاه خود، جای بالاتری جست‌وجو نکن؛ پایت را بیش از گلیم خود دراز نکن.

۶۶. گزینه ۴

بیت صورت سؤال می‌گوید هر کسی به آن‌چه قسمت خود اوست می‌رسد و هرگز جای پاکان را به انسان‌های پلید نمی‌دهند.

۶۷. گزینه ۲

بیت صورت سؤال، مخاطب را از عیب‌جویی دور می‌کند: ای خواجه، تو عیب من مگو تا من هم عیب تو را نگویم، هر کدام از ما آن قدر بد هست که هر کدام در زمینه‌ای از دیگری بدتریم!

۶۸. گزینه ۴

بیت صورت سؤال می‌گوید هر چه دیگران در شاعر می‌بینند، نقش خود آن بینندگان است؛ اگر می‌خواهی خانه را روشن بینی، باید با شمع، داخل خانه شوی.

۶۹. گزینه ۲

بیت صورت سؤال می‌گوید ظلم نیرو را از دل و دست ملک، می‌برد، در حالی که آن‌چه عادل از زمانه می‌برد، نام نیکوست.

۷۰. گزینه ۱

اگر کسی در کنار دیگران بنشیند، که محل آتش و دود پخت‌وپز است، سیاه می‌شود. همراهی با مردم زشت‌نام هم بر انسان چنین تأثیری دارد.

۷۱. گزینه ۳

رنج را تحمل می‌کنند.

۷۲. گزینه ۱

حرف (اضافه) مناسب برای «روی آوردن»، حرف «به» است: فرعون‌های مصر به ساخت اهرام روی آوردند.

۷۳. گزینه ۳

فرعون‌های مصر اهرام را برای خودشان ساختند، نه برای کسی دیگر. همچنین آن را نساختند که فقط از آن نگهداری کنند: فرعون‌های مصر به ساخت اهرام سنگی برای خود روی آوردند.

۷۴. گزینه ۴

حرف (اضافه) مناسب برای «وعده دادن»، حرف «به» است: گروهی از این مردم، به خود وعده بازگشت دادند.

۷۵. گزینه ۲

متن صورت سؤال می‌گوید کوروش با شکست نیوکدنصر، گروگان‌های او را آزاد کرد. دقت کنید «پیروزی بر» و «نبرد موفق با» و امثال آن نیز ممکن است متن را کامل کنند، اما «پیروزی» و «نبرد» به تنهایی معنا را نمی‌رساند. واژه «گروگان» نیز با متن بی‌ارتباط است.

۷۶. گزینه ۲

متن لوح حمورابی دو چیز متضاد را از هم بازمی‌شناسد و جدا می‌داند: ظلم را از داد باز می‌شناسند و عدالت را از بیداد.

۷۷. گزینه ۳

متن صورت سؤال می‌گوید بابلی‌ها و آشوری‌ها، بر اساس چیزهایی که از تغییر جایگاه اجرام آسمانی می‌دیدند و بازمی‌شناختند، سرنوشت انسان‌ها را به آن مربوط می‌دانستند، پس طالع‌بینی از آن دوران آغاز شده است.

۷۸. گزینه ۴

انسان متمدن متن صورت سؤال، پس از سال‌ها بررسی متوجه می‌شود که جایگاه اجرام آسمانی ثابت نیست. یعنی پس از این تلاش‌ها، تغییر جایگاه اجرام آسمانی بر انسان معلوم و آشکار می‌شود.

۷۹. گزینه ۱

حرف (اضافه) مناسب برای «مربوط کردن»، حرف «به» است: انسان متمدن متن صورت سؤال، جایگاه اجرام آسمانی را به سرنوشت مربوط می‌کردند.

۸۰. گزینه ۲

اشاره به هفت جرم آسمانی «خورشید»، «تیر»، «زهره»، «مریخ»، «ماه»، «مشتری» و «زحل» در متن صورت سؤال، اشاره به نام «هفته» و اشاره به ارتباط نام روز هفته با این جرم‌های آسمانی، معلوم می‌کند متن صورت سؤال با واژه «هفت» کامل می‌شود: انسان‌ها عمر خود را به هفت روز تقسیم کردند.

۸۱. گزینه ۲

واضح است که جای خالی نخست متن صورت سؤال باید با واژه‌ای کامل شود که به دلیل و سبب اشاره می‌کند. به تفاوت کاربرد واژه‌های «بها» و «توجیه» توجه کنید. بین واژه‌های «بها» و «توجیه»، واژه «بها» بیشتر به دلیل آوردن برای کاری پیش از انجام آن مربوط است و «توجیه» به دلیل آوردن پس از انجام آن. این قسمت از متن صورت سؤال، به پیش از جنگ برمی‌گردد: «مردمان جزایری متعدّد به بهانه انتقام گرفتن از رخدادی شوم، به نبرد با پادشاه تروآ رفتند.»

۸۲. گزینه ۳

طبق متن صورت سؤال، «دشمنی» مردمان دیگر جزایر یونانی با تروایی‌ها از قبل معلوم بوده است. متن صورت سؤال، درباره حیلۀ این مردمان در ساخت اسب ترواست: آن‌ها به حیلۀ گری روی آوردند: اسب چوبی بزرگی ساختند و تعدادی از لشکریان خود را درون آن جای دادند و آن را به شکل هدیه به تروایی‌ها دادند و با استفاده از آن وارد قلعه شدند و شهر را نابود کردند.

۸۳. گزینه ۳

واضح است که کشتی، ساحل را ترک می‌کند.

۸۴. گزینه ۲

طبق متن صورت سؤال، بخشی از لشکریان دیگر جزایر یونانی، درون اسب چوبی پنهان شده بودند. این لشکریان پنهان شده پس از فریب تروایی‌ها از آن بیرون آمدند و کمی بعد با کمک نیروهای خود شهر را نابود کردند.

۸۵. گزینه ۲

طبق متن صورت سؤال، لشکریان درون اسب چوبی، پس از فریب تروایی‌ها از آن بیرون آمدند و درهای قلعه را به روی هم‌زمان خود گشودند که با کشتی‌های خود به ساحل بازگشته بودند. پس لشکریان به درون قلعه ریختند و شهر را نابود کردند.

۸۶. گزینه ۲

واضح است که در قسمت نخست متن صورت سؤال، کلمه «مشهور» آمده است. لذا در پایان این قسمت، نیازی به ذکر دوباره آن نیست. همچنین متن، درباره نیکنامی یا بدنامی جزیره صحبت نمی‌کند، لذا فعل «است» به تنهایی آن را کامل می‌کند: شهرت نام این جزیره عمدتاً به دلیل حیوانات خاص آن، از جمله «ببر تاسمانی» و «شیطان تاسمانی» است.

۸۷. گزینه ۲

در قسمت مورد نظر از متن صورت سؤال، نویسنده درباره علت‌های انقراض ببر تاسمانی صحبت می‌کند. بین گزینه‌ها، تنها «خوراک» است که اگر کم شود، منجر به انقراض جانور می‌شود: «این حیوان با ورود مهاجرین به استرالیا و در پی بیماری، کاهش خوراک و درگیری با انسان‌های مهاجر، به سرعت منقرض شد.»

۸۸. گزینه ۱

متن صورت سؤال مدّعی است ببر تاسمانی منقرض شده است، اما بر خلاف آن، شیطان تاسمانی در این جزیره هست.

۸۹. گزینه ۱

متن صورت سؤال از ابتدا اشاره می‌کند که «تاسمانی» نام یک جزیره است. در قسمت مورد نظر نیز نویسنده مدّعی است شیطان تاسمانی را همچنان می‌توان در این جزیره به شکل آزاد یافت. به عبارت «به شکل آزاد» دقت کنید که دیگر گزینه‌های «باغ وحش» و «منزل» را رد می‌کند.

۹۰. گزینه ۴

متن صورت سؤال می‌گوید شیطان تاسمانی اهلی نمی‌شود و در اسارت، از خود رفتار وحشیانه‌تری نیز نشان می‌دهد، پس به هیچ شکل برای نگهداری خانگی مناسب نیست.

۹۱. گزینه ۱

متن صورت سؤال با ذکر نام برخی کشورها، می‌گوید آن‌ها به دنبال چیزی بوده‌اند: این کشورها، در پی مواد اولیه و نیز مصرف‌کننده بیشتر بودند.

۹۲. گزینه ۴

متن صورت سؤال با ذکر نام برخی کشورها، می‌گوید آن‌ها به سراغ سرزمین‌های جدید می‌رفتند و راهی آن می‌شدند.

۹۳. گزینه ۴

منطقاً وقتی اتریش به بهانه قتل شاهزاده‌اش خواهان جنگ با صربستان شده است، کشور صربستان به آن قتل مربوط بوده است. مردم صربستان نیز به وضوح صرب هستند.

۹۴. گزینه ۲

طبق ادّعای متن صورت سؤال، ایتالیا از اتحاد پیشین خود بازگشته و به جبهه انگلستان پیوسته است. پس اتحاد پیشین او با کشورهای طرف دیگر جنگ، یعنی آلمان یا اتریش بوده است.

۹۵. گزینه ۲

جناح شکست‌خورده جنگ در پایان آن تحریم می‌شود، یعنی اتریش و آلمان.

۹۶. گزینه ۱

معنای «اصیل» و «لغوی»، معنای اولیه است که در اصطلاح‌ها، تغییر می‌کند.

۹۷. گزینه ۲

مفهوم عبارت «اتفاق قومی است بر چیزی یا نامی بعد از نقل آن چیز از اولین موضوعش»، همان مفهوم عبارت پیش از آن را دارد، یعنی «اصطلاح در لغت به معنی صلح‌کردن با یکدیگر است و به معنای مصطلح، کلمه‌ای است که در میان افرادی، معنای خاص قراردادی آنان را دهد». پس بین این دو عبارت، می‌توان «به بیان دیگر» را قرار داد.